

Tiendeafløsningskapitalen i de Tilfælde, hvor Afløsning havde fundet Sted, senere er gaaet tabt ved Markkursens Fald og samtidig Kapitelstaksterne i Aarene efter Foreningene var meget høje, var Forholdene yderst forskellige, idet i nogle Sogne Indtægterne var tabt, medens i andre Forpligtelsen fremdeles bestod og virkede trykkende paa de Ydere, der ikke havde faaet afløst, og som foruden at betale Tiende maa deltage i Udredelsen af Kirkeskat. I nogle Sogne var Tienden helt afløst, i andre kun delvis. Disse uensartede Forhold har voldt en Del Misforhold, og Ministeriet har flere Gange, senest forrige Efteraar, modtaget Henvendelser fra nedsatte Udvalg om, at en almindelig Tiendeafløsning maa blive gennemført efter Principerne i Loven af 15. Maj 1903.

Ministeriet har derefter ladet foretage en nærmere Undersøgelse af, hvormegen uafløst Tiende der findes, og det maa herafter antages, at der er en uafløst Tiende paa ca. 3700 Tdr. Korn og ca. 1800 kg. Smør, foruden mindre Ydelser i Penge og Smaaredsel (Æg, Lam m. v.). Kapitalværdien af disse Ydelser med en Gennemsnitspris af 10 Kr. pr. Td. Korn og 2 Kr. pr. kg. Smør kan anslaaes til ca. 1 000 000 Kroner.

Tænkes Afløsningen gennemført paa tilsvarende Maade som efter Loven af 15. Maj 1903, med en aarlig Ydelse af $4\frac{1}{2}\%$, hvoraf 4 % er Renten, Resten Afdrag, vilde man kunne regne med en aarlig Ydelse i ca. 56 Aar af ca. 45 000 Kr.

Ministeriet maa nu finde det nødvendigt, at dette Spørgsmaal bringes til en Afslutning, og man maa finde det ønskeligt, at Staten bidrager paa samme Maade, som efter Loven af 1903 med $\frac{7}{25}$, af det aarlige Afgiftsbeløb. Ministeriet har da foreslaaet, at Loven af 15. Maj 1903 bringes til Anvendelse med enkelte Ændringer, som Forholdene nødvendiggøre, og hvorom henvises til Bemærkningerne til de enkelte Paragraffer.

Til de enkelte Paragraffer skal endnu gøres følgende Bemærkninger:

Til § 1.

Saafernt Lovforslaget vedtages i indeværende Aars Foraar, vil man antage, at Arbejdet med Tiendeafløsningens Gennemførelse, vil kunne foretages saa betids, at Afløsningen kan træde i Kraft samtidigt for alle Sogne fra 1. Jan. 1929 at regne.

Forelagte Lovforslag m. m.

Til § 2.

Ved Afløsningen af Tienden i det øvrige Land, blev Gennemsnitskapitelstaksten for Aarene 1892—1901 lagt til Grund. Da det nærmest forud for den nu foreslaaede Afløsning gaaende Tidsrum, lige fra 1914 har haft abnormt høje Takster, har man anset det for rigtigt, at vælge en Gennemsnitstakst for et før denne Tid liggende Tidsrum og har da foreslaaet de samme Takster, som er anvendt ved Grundbyrdernes Afløsning i Henhold til Lov Nr. 105 af 28. September 1918, nemlig en Takst efter Gennemsnittet af Aarene 1890—1913, med Udskydelsen af de to højeste og de to laveste Takster, ligesom man har fundet det hensigtsmæssigt for Haderslev Stifts Vedkommende at benytte Taksterne for Vejle Amt og for Ribe Stift Taksterne for Ribe Amt. De før Genforeningen gældende slesvigske Takster var noget højere, men det findes rettest, at Afløsningen sker efter de tilsvarende Takster for de nærmest liggende danske Amter, idet de sønderjydske Landsdele Forhold med Hensyn til Priser nu maa sidestilles med disse.

Til § 3.

Det er foreslaaet, at Afløsningen skal ske under ét under samme Ledelse, for at Fremgangsmaaden kan blive ens. Efter det oplyste om Størrelsen af den uafløste Tiende, kan det ikke anses for uoverkommeligt for en enkelt Tiendekommissær at udføre hele Arbejdet, idet der kan tiltaas ham fornøden Bistand.

Da Forholdene ere saa overskuelige, har man ment, at den i § 7 i Loven af 1903 ommeldte Tiendekommission ikke vil være nødvendig, men da man ikke kan bortse fra, at der kan komme til at foreligge adskillige vanskelige juridiske Spørgsmaal, maa det dog anses for nødvendigt, at der beskikkes en Overtiendekommissær, der faar tillagt den samme Myndighed som Tiendekommissionen efter Loven af 1903.

Loven af 1903 fremkom igennem Landbrugsministeriet, men da samtlige Tiender i de sønderjydske Landsdele tilfalder Præste- og Degneembeder samt Kirker, er det fundet rigtigt, at Tiendeafløsningen sker under Ledelse igennem Kirkeministeriet. Da Menighedsraadene ligger inde med Oplysninger om Tiendens Størrelse m. v., har man foreslaaet, at alle Hverv, der i Loven af 1903 var henlagt til Tiendeejere, Kommunalbestyrelse og